98283 ـ اگر در حال روزه برای وضو آب در بینی بزند و آب به حلقش برسد

سوال

آیا رسیدن آب به پایین حلق هنگام پاک کردن بینی در وضو، روزه را باطل می‌کند؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولا:

روزه دار از مبالغه در استنشاق (یعنی آب زدن در بینی به هنگام وضو) نهی شده است؛ به دلیل این سخن پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ خطاب به لَقیط بن صَبِرَه ـ رضی الله عنه ـ که فرمودند: «وضویت را کامل انجام بده و بین انگشتان را تخلیل کن و در استنشاق مبالغه کن مگر آنکه روزه باشی» به روایت ابوداوود (۱۴۲) و ترمذی (۷۸۸) و آلبانی در صحیح ترمذی آن را صحیح دانسته است.

حدیث دال بر اجتناب از مبالغه در استنشاق به هنگام وضوست تا آنکه آب بدون اختیارِ روزه‌دار به شکم او وارد نشود.

ثانیا:

اگر روزه‌دار آب در دهان یا بینی زد و مقداری آب بدون قصد به حلق او رسید، روزه‌اش باطل نمی‌شود؛ به دلیل این سخن حق تعالی که می‌فرماید:

وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ [سورهٔ احزاب: ۵]

(در مورد آنچه [قبلا] اشتباه کرده‌اید گناهی بر شما نیست؛ ولی [در مورد] آنچه دل‌هایتان قصد آن را دارد).

و این شخص از دل قصد انجام این کارِ باطل کننده را نداشته، بنابراین روزه‌اش درست است.

نگا: «الشرح الممتع» (۶/ ۲۴۰ـ۲۴۶).